

«БЕКІТЕМІН»
Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз инновациялық
институтының ректоры, Э.Ғ.Д.
М.Баяндин
« 25 » 01 2023 ж.

ЖҰМЫС НҰСҚАУЫ

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫ (ЖОБАНЫ) ҰЙЫМДАСТЫРУ

Қызмет бабында пайдаланатын басылым

Тараз 2023 ж.

АЛҒЫС СӨЗ

1. ӘЗІРЛЕНГЕН ЖӘНЕ ЕНДІРІЛГЕН

Академиялық саясат басқармасы

2. ӘЗІРЛЕУШІЛЕР:

АСБ бастығы, К.Тастанбекова

3. ИНСТИТУТТЫҢ ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСІНДЕ

20 22 ж. 23. 11. № 4 ХАТТАМАСЫМЕН
ҚАРАСТЫРЫЛҒАН ЖӘНЕ БЕКІТІЛГЕН.

ИНСТИТУТТЫҢ ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСІНДЕ

20 23 ж. 25. 01 № 6 ХАТТАМАСЫМЕН
ҚАЙТА ҚАРАСТЫРЫЛЫП БЕКІТІЛГЕН.

Мазмұны

1. Қолданылу саласы
2. Нормативтік сілтемелер
3. Атаулар, анықтамалар және қысқартулар
4. Процедураның сипаттамасы
  - 4.1 Жалпы ережелер
  - 4.2 Диплом жұмысының (жобаның) тақырыптарына қойылатын талаптар
  - 4.3 Диплом жұмысының (жобаның) жазылу ережелеріне қойылатын талаптар
  - 4.4 Диплом жұмысының (жобаның) мазмұны мен құрылымы
  - 4.5 Диплом жұмысын (жобаның) рәсімдеу тәртібі
  - 4.6 Дипломдық жұмысты қорғауға ұсыну тәртібі
  - 4.7 Диплом жұмысын (жобаны) қорғау тәртібі
  - 4.8 Диплом жұмысын (жобаны) сақтау тәртібі
5. Жұмыс нұсқауын тарату, таныстыру және өзгерістер енгізу тәртібі

Қосымшалар:

А қосымшасы Диплом жұмысының (жобаның) мұқабасын (сыртқы бетін) рәсімдеу үлгісі

Ә қосымшасы Диплом жұмысының (жобаның) титул бетін рәсімдеу үлгісі

Б қосымшасы Өзгерістер енгізу парағы

В қосымшасы Келісу парағы

Г қосымшасы Танысу парағы

Құжатты әзірлегендер:

1. ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Ұсынылып отырған жұмыс нұсқауы Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институтында диплом жұмысын (жобаны) ұйымдастыру және оны өткізу тәртібін анықтайды.

1.2 Осы жұмыс нұсқауы институт бітіруші курс студенттердің диплом жұмыстарын (жобаларды) жазу және қорғау талаптары анықталғанда, жоғары оқу орнында мемлекеттік аттестациялауды және аккредитация өткізу барысында қолданылады.

Осы жұмыс нұсқауы сонымен қатар мына жағдайда пайдаланылады:

- а) институт қызметін іштей және сырттай бағалау (аудит) үшін;
- б) нормативтік құжаттарға сәйкесті әзірлеушілерге.

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Аталмыш нұсқауда келесі заңды және нормативті-нұсқаулық құжаттарға сілтемелер берілді:

2.1 2007 жылғы 27 шілденің № 319-III ҚР Астана, Ақорда. және 2011 жылғы бұйрығына толықтырулар мен өзгертулер енгізілген 24 қазандағы ҚР № 487-IV , 09.01.2012ж. №535-IV, 10.07.2012ж.№36-У және 18.02.2014ж. №175-У бұйрығымен бекітілген «Білім туралы» заңы (өзгерістер мен толықтырулармен).

2.2 "Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастырудың қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 қазандағы № 563 бұйрығы.

2.3 Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 30 октября 2018 года № 595 «Об утверждении Типовых правил деятельности организаций образования соответствующих типов»;

2.4 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына (7 және 8 қосымшалар) және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына (қосымша 5) енгізілген өзгерістер мен толықтырулармен «2020 жылғы 05 мамырдағы МЖМБС-ға өзгерістер мен толықтыруларды қолдану және 2020 жылғы 18 мамырдағы ЖОО қызметінің үлгілік қағидалары бойынша Алгоритмі».

2.5 "Білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 17 маусымдағы № 391 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 маусымдағы № 231 бұйрығы.

2.6 "Білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 17 маусымдағы № 391 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2021 жылғы 14 шілдедегі № 339 бұйрығы.

2.7 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 11 маусымдағы № 917 жарлығы.

2.8 Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институтының «Антиплагиат» туралы Ережесі.

3. АТАУЛАР, АНЫҚТАМАЛАР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР

3.1 Берілген құжатында төмендегі атаулар мен олардың анықтамалары берілді:

- дипломдық жоба - оқу орнын кәсіби дайындығының деңгейін ҚР МЖМБС талаптарына сәйкес бағалайтын студенттердің өзіндік жұмысының қорытындылаушы түрі;

- дипломдық жұмыс - мамандық саласы бойынша теориялық немесе тәжірибелік сипаттағы белгілі бір мәселе бойынша жан-жақты талдау жасау немесе ғылыми зерттеулер жүргізу мақсатында студенттердің өз бетінше кешенді түрде орындайтын жұмысы.

оқу бағдарламасы - меңгеруге тиісті әр пән бойынша оның білім мазмұны мен ауқымы, ептіліктері мен дағдыларын анықтайтын құжат;

оқу жоспары - білім деңгейі оқылу тәртібі мен бақылау түріне сәйкес оқу пәнінің тізбесі мен көлемін белгілейтін негізгі құжат.

3.2. Берілген жұмыс нұсқауында төмендегі қысқартулар берілді:

ҚР ҒЖБМ - Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі;

ҚР МЖМБС - Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;

ЖН - жұмыс нұсқауы;

Ш.Мұртаза атындағы ХТИИ - Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты.

4. ПРОЦЕДУРАНЫҢ СИПАТТАМАСЫ

4.1 Жалпы ережелер

4.1.1. Осы стандарттың мақсаты, диплом жұмыстарына ұсынылған (жоба) жалпы талаптарды анықтау болып табылады.

4.1.2 Диплом жұмысы (жоба) жазбаша бітіру жұмысы болып табылады, егер де бұл мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында және мамандықтардың оқу жоспарында қарастырылған болса, жоғары оқу орнында білім алушылар оқудың соңғы аяқталу кезеңінде орындайды.

4.1.3 Диплом жұмысы (жоба) мынадай мақсатта әзірленеді:

1. Мамандық бойынша теориялық білімі мен тәжірибелік дағдысын жүйелеуге, бекіту мен кеңейтуге және нақты ғылыми, техникалық, экономикалық, өндірістік, сонымен қатар мәдени мақсаттарды шешуге;

2. Ғылыми зерттеу әдісін меңгеру және өз бетінше жұмыс жүргізе алу мен мәселелерді шешу кезіндегі эксперимент жүргізу дағдыларын дамыту;

3. Студенттің қазіргі заманғы өндіріс, ғылым, техника, мәдениет және кәсіби құзырлылық жағдайындағы өзбетілік жұмысқа дайындығын анықтау;

4.1.4 Диплом жұмысы (жоба) белгілі бір мамандық пен ғылым саласының бір өзекті мәселелесін, зерттеу және өзбетінше ізденіс нәтижелерін қорытындылайды;

4.1.5 Диплом жұмысы ғылыми жетекшінің жетекшілігімен орындалады және мына келесі талаптарға жауап беруі тиіс:

4.1.6 Ғалымдармен, аналитиктермен, практиктермен, атап айтқанда, инженерлермен, конструкторлармен, менеджерлермен, экономистермен бірге өткізілген зерттеулер мен жобалар шешімдерінің қорытындылануы;

4.1.7 Зерттелген объектілер бойынша ғылыми негізделген теориялық тұжырымдардың болуы;

4.1.8 Нақты мәселелерді шешуді қамтамасыз ететін ғылыми негізделген нәтижелердің болуы;

4.2 Диплом жұмысының (жобаның) тақырыптарына қойылатын талаптар

4.2.1 Диплом жұмысының тақырыптары (жоба) қазіргі жағдай мен болашақтағы ғылымның, техника мен мәдениеттің дамуына сай болып, мазмұны жағынан 4.5 баптағы талаптарға жауап беруі қажет;

4.2.2 Диплом (жоба) жұмыстарының тақырыптарын анықтағанда, өндіріс, ғылым және мәдениеттің мәселелері мен шынайы міндеттерін есепке алу ұсынылады.

Диплом (жоба) жұмысының тақырыптары мамандықтарға және мамандарды даярлау бағытына сәйкес болуы қажет .

4.2.3 Диплом (жоба) жұмысының тақырыптары шығарушы кафедрада әзірленеді, факультет кеңесінде қаралын бекітіледі (жоғары оқу орнының).

4.2.4 Диплом (жоба) жұмысы тақырыптарының 30%-ы жыл сайын жаңартылып отырылуы тиіс.

4.2.5 Техникалық жоғары оқу орындарында дипломның жобасы факультет деканы ұсыныс жасаған жағдайда ғана ректордың рұқсатымен алмастырылады. Бұл жағдайда дипломдық жұмыс ғылыми-зерттеушілік сипатта болып, оның есептік-графикалық бөлімі болуы қажет.

4.2.6 Студенттерге диплом жұмысының (жобаның) тақырыбын бекітілген тақырыптардан таңдайды.

Студенттерге бекітілген тақырыптардан да тыс тақырыпқа диплом жұмысын (жобаны) орындау құқығы беріледі. Мұндай жағдайда студент таңдаған тақырыбының негіздері дәлелденген тұжырымдамасын немесе осы тақырыпқа тапсырыс берген мекеменің хатын кафедраға тапсыруы керек.

Сырттай бөлімде студентке диплом жұмысын (жобаны) өндірістік қажеттілікке сәйкес таңдап алуына рұқсат беріледі.

4.2.7 Студенттің диплом алдындағы өндірістік тәжірибе алдында дипломдық жұмыстың тақырыбы және ғылыми жетекшілері Ғылыми кеңестің шешімінің негізінде бекітіледі.

Диплом алдындағы тәжірибесі аяқталысымен диплом жұмысының (жобаның) тақырыбы қажетті жағдайларда шығарушы кафедраның ұсынысымен өзгертілуі, нақтынануы, түзетілуі мүмкін.

4.3 Диплом жұмысының (жобаның) жазылу ережелеріне қойылатын талаптар

4.3.1 Диплом жұмысын (жобасын) жазу үшін кафедраның ұсынуымен әр студентке ғылыми жетекші тағайындалады;

4.3.2 Диплом жұмысының (жобасының) ғылыми жетекшілікке 10 жылдан кем емес жұмыс өтілі бар, тиісті бейіндегі оқытушылармен даярлық бейіні бойынша еңбек қызметін жүзеге асыратын мамандар тартылады.

4.3.3 Диплом жұмысының (жобаның) жетекшісі:

1. диплом жұмысына (жобаға) тапсырма береді;

2. студентке диплом жұмысының (дипломның жобалануы) орындалуының барлық кезеңіне күнтізбелік кесте құруға көмектеседі;

3. студентке негізгі қажетті әдебиеттерді, анықтамалық және архивтік материалдарды, тақырыпқа қажетті типтік жобалар және басқа да дерек көздерін ұсынады;

4. жұмыс барысында білімгердің күнтізбелік кестесінің орындалуын қадағалайтын ағымдық бақылау жүзеге асырылатын кеңес (консультация) кестесін құрады;

5. диплом жұмысының (жобаның) барлық тарауының көлемін белгілейді және диплом жазушы мен консультанттың жұмысын үйлестіреді.

4.3.4 Диплом жұмысына (жоба) тапсырма студенттердің дайындаған бастапқы материалдар мен дерек көздерінің сипаттамаларынан, сұрақтар тізімінен, ұсынылатын әдебиеттер тізімінен, кестелік материалдардың тізімінен (кесте, диаграмма, үлгі), диплом

жұмысының (жоба) күнтізбелік кестесінен тұрады.

Диплом жұмысының (жоба) тапсырмасын кафедра меңгерушісі аяқталу мерзімін көрсете отырып бекітеді. Диплом жұмысының (жоба) тапсырмасы диплом жұмысына (жобаға) тігіледі.

4.3.5 Жекелеген тараулардың кезекпен орындалуы көрсетілген жұмыстың күнтізбелік кестесі барлық кезеңдерге құрылады және ғылыми жетекшімен келісіледі.

4.3.6 Қажет болған жағдайда диплом жұмысының (жобаның) ғылыми жетекшісінің ұсынуымен кафедра диплом жұмысының (жобаның) жекелеген тараулары бойынша ғылыми жетекшіге бөлінген уақыты есебінен консультанттар шақырады.

4.3.7 Консультант ретінде профессорлар, доценттер, тәжірибелі оқытушылар, осы жоғары оқу орнының ғылыми қызметкерлері, басқа да ұйымдардың жоғары білікті мамандары мен ғылыми қызметкерлерін де тағайындауға болады. Консультанттар өздеріне белгіленген тарауларын тексеріп, қолын қояды.

4.3.8 Шығарушы кафедра диплом жұмысы (жоба) орындалмас бұрын әдістемелік нұсқау әзірлеп, студенттерді қамтамасыз етулері қажет, диплом жұмысының (жобаның) орындалуына ұсынылған талаптар мамандықтың мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес болуы тиіс.

4.3.9 Кафедра меңгерушісі диплом жұмысының (жоба) орындалуы бойынша студенттің есеп беру мерзімін белгілейді. Бұл мерзімдерде студент ғылыми жетекшінің алдында және кафедра меңгерушісіне есеп береді, осы есеп бойынша диплом жұмысының (жобаның) дайындық дәрежесі назарға алынып, факультет деканына мәлімет ретінде беріледі.

4.3.10 Диплом жұмысы (жоба) мамандық бойынша негізгі әдебиеттерді терең зерттеу арқылы орындалады (оқулықтар, көмекші оқулықтар, монографиялар, басылымдық әдебиеттер, лекциялық курстар, шет тілдеріне арналған журналдар, нормативтік әдебиеттер және т.б.).

4.3.11 Әрбір дипломдық жұмыстың (жоба) тапсырмалары жеке және перспективалық теориялық, практикалық сұрақтарды дайындау тапсырмаларымен сәйкес болуы қажет. Мысалы, инженерлік мамандықтарда дипломдық жұмыс (жоба) негізгі тақырыптан тыс технологияға байланысты жарық көрген сұрақтарды қамтуы қажет, (автоматтандырылған және кешенді өндіріс механизмі, стандарттау, ғылыми еңбекті ұйымдастыру және өндірісті басқару т.б.). Әр жобаның экономикалық негіздемесі сонымен бірге еңбек қорғау мен өндірістік экологияға арналған сұрақтарды қамтыған тараулары болуы қажет.

4.3.12 Диплом жұмысының (жобаның) ең негізгі мәтіні шығармашылық ойды, зерттеу әдістерін пайдаланудың негіздемесін компьютерлік технологияны қолданумен қабылданған есептеу әдістері мен есебін, жүргізілген тәжірибенің сипаттауын, оларды талдау және олардың тұжырымдары, техникалық-экономикалық нұсқаларын салыстыруды ашып көрсетуі және қажет болған жағдайда кестелермен, эскиздермен, диаграммалармен, сызбалармен және т.б. көрсетіліп сүйемелденуі қажет.

4.3.13 Диплом жұмысын (жобасын) білімгер жоғары оқу орнында, сонымен бірге өндірісте, ұйымдарда, ғылыми, конструкторлық-жоба және басқа да ұйымдарда орындалады.

4.3.14 Барлық жазбаша жұмыстары Ш.Мұртаза атындағы ХТИИ принциптеріне сәйкес академиялық адалдық (плагиат) тексеруден өтуі тиіс. Студенттің жазбаша жұмыстары түріне байланысты, түпнұсқалық нормалары жыл сайын оқу жылының басында институттың Ғылыми кеңесінде бекітіледі.

4.3.15 Мүмкіндігі шектеулі бітірушілермен дипломдық жұмыстарды орындауға және қорғауға дайындығына көп көңіл бөлінеді. Ғылыми жетекшілермен байланыс орнатылып, дипломдармен және олардың ата-аналарымен жеке әңгімелер жүргізіледі. Ең алдымен, диплом жазу барысында мүмкіндігі шектеулі бітірушілердің психологиялық-педагогикалық сипаттамасын және физикалық мүмкіндік шектеулерін

ескеруі қажет.

4.4 Диплом жұмысының (жобаның) мазмұны мен құрылымы

4.4.1 Диплом жұмысы (жобаны) өзінің мазмұны жағынан жоғары оқу орнын бітіруші курс студенттерінің нақты мамандық бойынша өздігінен дайындайтын, қолжазба түріндегі ғылыми-зерттеу жұмысы.

4.4.2 Диплом жұмысының (жобаның) көлемі, ереже бойынша, 60-90 бет болуы қажет (кейбір жағдайларда гуманитарлық бағыттар бойынша 100 бетке дейін, жаратылыстану бағыттар бойынша 40 беттен жоғары). Қосымшалар диплом жұмысының (жоба) көрсетілген көлеміне енгізілмейді.

4.4.3 Диплом жұмысының (жобаның) құрылымдық элементтеріне мыналар жатады:

- мұқаба (сыртқы беті);
- титул беті;
- диплом жұмысының (жобаның) орындалуына тапсырма;
- мазмұны;
- кіріспе;
- негізгі бөлім;
- қорытынды (тұжырым);
- пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- қосымшалар.

4.4.4 Мұқабада (сыртқы бетінде) келесі мағлұматтар келтіріледі:

- диплом жұмысы (жоба) орындалған, ұйымның атауы,
- студенттің тегі және аты-жөні,
- диплом жұмысының (жобаның) тақырыбы,
- жұмыстың түрі-диплом жұмысы (жоба),
- мамандықтың атауы және коды,
- қала және жыл.

4.4.5 Титул беті диплом жұмысының бірінші беті құжатты қажетті жағдайда өңдеу және іздестіру үшін қажет болып табылатын ақпарат дерек көзі ретінде қызмет етеді.

Титул бетіне келесі мағлұматтар келтіріледі:

- диплом жұмысы (жоба) орындалған, ұйымның атауы,
- дипломдық жұмыс жобасы орындалған, кафедра атауы,
- шектеуіш гриф (қажет болғанда),
- кафедра меңгерушісінің бекітілген қолы,
- жұмыстың түрі - диплом жұмысы (жоба),
- «тақырыбына» деген сөздің көрсетілуімен, диплом жұмысының (жобаның) тақырыбының, атауы,
- мамандықтың атауы және коды,
- сол жағында «орындаған», қарама-қарсы оң жағынан студенттің тегі және аты жөні,
- бір жол томен «ғылыми жетекшінің ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы» және тегі мен аты жөні,
- қала және жыл көрсетіледі,

Мұқабаны рәсімдеу үлгісі және титул беті А және Ә қосымшаларына сәйкес келтіріледі.

4.4.6 Диплом жұмысының (жобаның) мазмұны кіріспе бөлімін, реттік нөмірлер және барлық тараулардың атауларын, тараушаларды, қорытындыны, пайдаланылған әдебиеттер тізімін, беттердің нөмірлері көрсетілген қосымшаларын қамтиды.

4.4.7 Кіріспе бөлім диплом жұмысының (жобаның) өзекті мәселелерін, ғылыми жаңашылдығын және практикалық маңыздылығын, қазіргі ғылыми мәселелерді шешу,

ахуалын бағалаудан, сонымен қатар дипломның мақсаты, міндеттерін зерттелу объектісін теориялық және әдіснамалық негіздерін құрайды.

4.4.8 Диплом жұмысының (жобаның) негізгі бөлігінде, орындалған дипломдық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, әдістемесі мен диплом жұмысының негізгі қорытындыларын білдіретін мәліметтер келтіріледі.

Диплом жұмысының (жобаның) негізгі бөлігі ережеге сай, бөлім және бөлімшелерге бөлінеді (бөлім және параграфтар).

4.4.9 Қорытынды бөлім (тұжырым) дипломдық зерттеулер қорытындыларының қысқаша тұжырымынан, қойылған міндеттердің толық шешілуін бағалаудан, зерттелінген объекті бойынша нақты ұсыныстардан тұруы қажет.

4.4.10 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі ғылыми жұмыстарға қойылған талаптарға сәйкес рәсімделеді.

4.4.11 Қосымшаға дипломның зерттелуі мен орындалуына байланысты, негізгі бөлімде қамтылмаған материалдар кіргізіледі.

4.4.12 Диплом жұмысындағы (жобаға) қабылданған шешімнің және барлық деректердің объективтілігі мен дәлдігі туралы жауапкершілікті студент диплом жұмысының (жоба) авторы - өз мойнына алады.

4.5 Диплом жұмысын (жобасын) рәсімдеу тәртібі

4.5.1 Диплом жұмысы (жобасы) компьютер, А4 форматты бір жақ бетіне бір интервал (аралық) сақтай отырып орындалады. Шрифт- қалыпты, кегль 14.

Диплом жұмысының (жобаның) мәтіні жан-жағынан қалдырылатын ашық орындардың (поля) мына мөлшерлерін сақтай отырып басылуы тиіс: сол жағынан - 30 мм, жоғары жағынан - 20 мм, оң жағынан -10 мм және төменгі жағынан - 25 мм.

Айқындалып назар аударылатын терминдерге, формулаларға, теоремаларға, компьютерлік жағдайлардағы түрлі гарнитурлы шрифттарды пайдалануға рұқсат беріледі.

4.5.2 Диплом жұмысының (жобаның) орындау тәсіліне қарамастан басылған мәтіннің сапасы мен иллюстрациялардың, кестелердің рәсімделу компьютерден басын шығарылған кездегі айқындығы талапты қанағаттандыруы тиіс.

4.5.3 Диплом жұмысын (жобаны) әзірлеу барысында көрінген қателер және графикалық дәлсіздіктерді түзетуге рұқсат етілмейді.

4.5.4 Дипломдық (жоба) жұмыстағы тегі, мекеменің, ұйымның, фирманың аттары, өнімнің аталуы және басқа жалқы есімдер атаулары түп нұсқа тіліне келтіріледі.

4.5.5 Диплом жұмысының (жобаның) құрылымдық элементтерінің атаулары «Мазмұны», «Нормативтік сілтемелер», «Анықтамалар», «Белгілеулер мен қысқартулар», «Кіріспе», «Қорытынды», «Пайдаланылған әдебиеттер тізімі», құрылымдық элементтерінің басында жазылуы тиіс.

4.5.6 Диплом жұмысын (жобаны) бөлімге және бөлімшелерге бөлу қажет. Әрбір бөлім және бөлімше аяқталған ақпараттан тұруы қажет.

4.5.7 Бөлімдердің атаулары диплом жұмысының (жобаның) тақырыбын ашып көрсетуі, ал бөлімшелердің атаулары өзі сәйкес бөлімінің тақырыбын ашып көрсетуі тиіс.

4.5.8 Бөлімдер мен бөлімшелердің атаулары олардық мазмұнын нақты және қысқаша дәріштеуі тиіс.

Бөлімдер мен бөлімшелердің тақырыптарын абзацтан кейін бас әріппен, аяғында нүкте қоймай, астын сызбай басу қажет.

Егер де атаулар екі сөйлемнен тұрса, оларды нүктемен бөледі.

4.5.9 Диплом жұмысының (жобаның) беттерін араб сандарымен нөмірлеу қажет. Беттің нөмері қағаздың төменгі жағының ортасына нүктесіз қойылады.

4.5.10 Титул беті жалпы беттердің нөмірленуіне қосылады. Титул бетіне нөмір қойылмайды.

4.5.11 Жекелеген беттерге орналастырылған иллюстрациялар және кестелер диплом жұмысы (жобаның) беттерінің жалпы нөмерлеріне қосылады.

A3 формат парағындағы иллюстрациялар, кестелер бір бет ретінде есептелінеді.

4.5.12 Диплом жұмысының (жобаның) бөлімдерінің барлық құжаттық өн бойында абзацтан кейін араб сандарымен белгіленіп нүктесіз қойынған реттік нөмірлері болуы қажет. Бөлімшелер бөлімдер аясында нөмірленуі қажет. Бөлімше нөмірі, нүктемен бөлінген бөлім мен бөлімше нөмірлерінен тұрады. Бөлімше нөмірінен кейін нүкте қойылмайды. Бөлімдер екі немесе бірнеше бөлімшеден тұрады.

Мысал

1. Типтік және негізгі мөлшері

1.1 }
1.2 } Кұжаттың бірінші бөліміндегі бөлімшенің нөмірленуі
1.3 }

2. Техникалық талаптар

2.1 }
2.2 } Кұжаттың екінші бөліміндегі бөлімшенің нөмірленуі
2.3 }

4.5.13 Диплом жұмысының (жобаның) әр бөлім жаңа парақтан (беттен) басталуы қажет. Бір бөлімнің ішіндегі бөлімшелер бір-бірінен мәтіннен екі жол төмен түсіріліп бөлінеді.

4.5.14 Диплом жұмысының (жобаның) беттері және қосымшасы, диплом жұмысының (жоба) құрамына кіретін барлық беттерінде нөмірлері болуы қажет.

4.5.15 Диплом жұмысындағы (жобада) иллюстрациялар (сызбалар, карталар, кестелер, схемалар, диаграммалар, түсірілген суреттер) бірінші немесе келесі беттерде екендігі ескертілген мәтіннен кейін орналасуы керек.

Иллюстрациялар компьютермен де түрлі-түсті жолмен де орындалуы мүмкін. Барлық иллюстрацияларға сілтемелер болуы қажет.

4.5.16 Диплом жұмысына (жобада) орналасқан сызбалар, кестелер, диаграммалар, схемалар, иллюстрациялар конструкторлық құжаттардың бірыңғай жүйесі (БЖКК) мемлекеттік стандарттың талаптарына сай болуы тиіс.

4.5.17 Қосымшадағы иллюстрациялардан басқа иллюстрациялар араб сандарымен басынан аяғына дейін нөмірленуі тиіс.

Егер сурет біреу болса, онда ол «Сурет 1», «Сурет» сөзі және оның аталуы жолдың ортасынан жазылуы тиіс.

4.5.18 Иллюстрацияларды бөлімдер шеңберінде (ішінде) нөмірлеуге болады. Мұндай жағдайда иллюстрациялар нөмірі нүктемен бөлінген бөлімнің нөмірі мен иллюстрацияның реттік нөмірінен тұрады. Мысалы: Сурет 1.1.

4.5.19 Иллюстрациялардың қажет болған жағдайда, атаулары мен қоса түсіндіретін мәліметтері болуы мүмкін сурет астындағы мәтін. Бұл жағдайда былай жазынады: Сурет

1. Банк жүйесінің құрылымы.

4.5.20 Иллюстрацияға сілтеме жасау барысында нөмірлеуде «2 суретке сәйкес» деп жазу қажет, басынан аяғына дейін ал бөлім бойынша нөмірлеуде «1.2 суретіне сәйкес» болуы тиіс.

4.5.21 Кестелер көрнекілік ретінде және көрсеткіштерді салыстыру мақсатында қолданылады. Кестелердің атаулары оның мазмұнын ашу керек. Дәл, қысқаша болуы тиіс. Кестелердің атауын кестеден жоғары, жолдық енінен абзацтан кейінгі «кесте 1» сөзінен соң келесі жолға орналастыру керек.

4.5.22 Кестені өзі ескертілген мәйіннен кейін орналастыру қарастырылады.

4.5.23 Барлық кестелерге диплом жұмысында (жобада) сілтемелер болуы тиіс. Сілтеме қоюда «кесте» деп нөмірлері көрсетіліп жазылуы қажет.

4.5.24 Көп жол мөлшердегі кестені келесі параққа (бетке) көшіруге болады. Кесте бөлігін келесі параққа (бетке) көшіру барысында «Кесте» сөзі және нөмірі бір рет кестенің бірінші бөлігінің сол жағына, ал келесі бөлігінде «Жалғасы» сөзі жазылады, және кесте нөмірі көрсетіледі, мысалы: «1 кестенің жалғасы». Кестелерді келесі параққа (бетке) көшіру барысында тақырыбы тек қана бірінші бөлігінің үстіне орналастырады. Кестенің бөлігін көшіруде кестені шектейтін төменгі көлбеу сызық сызылмайды.

Көп мөлшерлі графалы кесте қосымшаға енгізіледі.

4.5.25 Егер де кестенің әр түрлі жолдарындағы қайталанатын (графаларда) мәтін бір сөзден тұрса, онда ол бірінші жазылғаннан соң, тырнақшамен ауыстырылады; егер екі немесе көп сөзден тұрса, онда бірінші қайталанғаннан соң, оны «ол да солай» сөзімен ауыстырады, әрі қарай - тырнақшалармен. Қайталанып тұрған сандардың, маркалардың, белгілердің, математикалық және химиялық символдардың орнына тырнақшалар қоюға болмайды. Егер әріптік және былайғы мәліметтер қандай да кесте жолдарында келтірілмесе, онда оған сызықша қойылады.

4.5.26 Қосымшаға шығарылған кестелерден басқа, кестелер арап сандарымен басынан аяғына дейін нөмірленуі тиіс.

4.5.27 Бөлімдер ішіндегі кестелерді нөмірлеуге рұқсат беріледі. Мұндай жағдайда кестелер нөмірі нүктемен бөлінген бөлімнің нөмірінен және кестенің реттік нөмірінен тұрады.

4.5.28 Кесте жолдары және графа атаулары жекеше түрде бас әріппен жазылады, ал графаның тақырыпшалары, егер тақырыпша бір сөйлемнен тұрса, тармақша әріптермен, немесе егер олар дербес мағынаға ие болса, бас әріппен жазынады. Кестенің тақырыбы мен тақырыпшасынан кейін нүкте қойылмайды.

4.5.29 Кестелердің сол жағынан, оң және төменгі жағынан, ережедегідей, сызықпен шектелуі тиіс. Кестелердің шрифт мөлшерін, мәтіндегіден кем алуға рұқсат беріледі.

Графалардың аты, ережедегідей, кесте жолына қатарлас жазылады. Қажет болған жағдайда графалардың атын перпендикуляр орналастыруға рұқсат етіледі. Кестенің басы кестенің қалған бөлігінен жеке сызықпен бөлінуі тиіс.

4.5.30 «Ескерту» сөзі абзацтан бас әріппен жазылуы және сызылмауы тиіс.

4.5.31 Егер мәтін мазмұнына, кесте немесе графикалық материалдарға түсінік не анықтамалық мәліметтер қажет болса, дипломдық жұмысқа ескерту енгізіледі.

4.5.32 Ескертуді ескерту қатысты мәтіннен, графикалық материалдан кейін немесе кестеге орналастырады. Егер ескерту біреу болса, онда «Ескерту» сөзінен кейін сызықша қойылып, ескерту бас әріппен жазылады. Бір ескерту нөмірленбейді. Бірнеше ескертулер арап сандарымен рет-ретімен нүктесіз нөмірленеді. Кестелер бойынша ескерту кестенің аяқталуын білдіретін соңғы сызықтың үстінен жазылады.

4.5.33 Формулалар және теңдеулер мәтіннен басқа жеке жолға бөліп көрсетіледі. Әрбір формулалар және теңдеулердің жоғары және төменгі жағынан бос, бір жолдан кем емес орын қалдыру қажет. Егер теңдеу бір жолға сыймаса, онда ол теңдеу теңдік таңбаларынан кейін (=) немесе қосу белгісінен кейін (+), алу (-), көбейту (X), бөлу (:), немесе математикалық белгілерден кейін көшірілуі тиіс және келесі жолдардың басында таңба тағы қайталанатын.

4.5.34 Символдар мен сандық коэффициенттердің мағыналарын түсіндіру формулаға сәйкес келтіріліп, формулада берілген бірізділікпен жүргізілу керек.

4.5.35 Диплом жұмысындағы (жобадағы) формулаларды реттік нөмірлермен нөмірлеу барлық жұмыс шегінде дөңес жақшаға алынып, арап сандарымен оң жақ шетте бір жолда қарастырылады.

4.5.36 Мәтіндегі формулалардың реттік нөміріне сілтеме жақшаға алынып жасалады. Мысалы - (1) формулада.

4.5.37 Бөлімше шегінде (ішіндегі) формулаларды нөмірлеуге рұқсат беріледі.

Мұндай жағдайда формула нөмірлері нүктемен бөлінген бөлімнің нөмірлері мен формулалардың реттік нөмірінен тұрады, мысалы (3.1).

4.5.38 Пайдаланған дерек көздеріне сілтемелер квадратты (шаршылы) жақшаға алынады.

4.5.39 Дерек көздері туралы мәлімет диплом жұмысының (жобаның) мәтіндегі дерек көздерінің сілтемелерінің жасалу реті бойынша орналасу керек және абзацтан кейін арап сандарымен нүктесіз нөмірленеді.

4.5.40 Қосымшалар осы диплом жұмысының (жобаның) жалғасы ретінде келесі парақтарына рәсімделеді.

4.5.41 Диплом жұмысының (жобаның) мәтінде барлық қосымшаларға сілтеме болуы тиіс. Қосымшалар мәтіндегі сілтемелердің ретіне қарай орналасады.

4.5.42 Әрбір қосымша жаңа беттен басталып «Қосымша» сөзі мен атауы беттің жоғарғы жағының ортасында көрсетілуі тиіс.

Қосымшаның аты болуы қажет, ол жеке жолға, мәтінге симметриялы түрде бас әріппен жазылады.

Егер дипломдық жұмыс (жоба) бір қосымшадан тұрса, онда белгілемей жіберіледі.

4.5.43 Қосымшалардың диплом жұмысының (жобаның) қалған бөлімдерімен басынан басталатын ортақ нөмірлері болуы тиіс.

4.6 Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғауға ұсыну тәртібі

4.6.1 Дипломдық жұмыс (жобаны) алдын ала қорғаудан өту үшін шығарушы кафедраға электрондық түрде тапсырылады.

4.6.2 Дипломдық жұмысты (жобаны) алдын ала қорғау кафедраның ашық отырысында студенттердің және міндетті түрде ғылыми жетекшілердің міндетті түрде қатысуларымен және қажет болған жағдайда, ғылыми консультанттардың қатысуымен өткізіледі.

Алдын ала қорғау кафедра отырысының хаттамасымен рәсімделеді.

4.6.3 Алдын ала қорғаудан ойдағыдай өткен, қойылған талаптарға сәйкес ресімделген, аяқталған дипломдық жұмыс (жоба) ғылыми консультант пен студенттің қолы қойылып, ғылыми жетекшіге ұсынылады.

4.6.4 Ғылыми жетекші диплом жұмысына (жобасына) жазбаша сын-пікір жазады.

Диплом жұмысы (жоба) қабылданған жағдайда ғылыми жетекші оған қол қойып және қорғауға жіберілгендігі туралы жазбаша-пікірмен бірге кафедра меңгерушісіне ұсынады.

Диплом жұмысы (жоба) қабылданбаған жағдайда ғылыми жетекші оған қол қоймайды, бірақ жазбаша сын-пікір жазады, диплом жұмысының (жобаны) қорғауға жіберілмегендігі жөніндегі өзінің жазбаша сын-пікірін жазады.

4.6.5 Осы материалдардың негізінде кафедра меңгерушісі диплом жұмысына (жобаға) нақты соңғы тұжырымын шығарады да, оны титул бетіне жазады.

Егер кафедра меңгерушісі студенттердің диплом жұмысын қорғауға жіберуге болмайды деп шешсе, бұл сұрақ студент мен ғылыми жетекшінің қатысуымен кафедра отырысында қаралады. Кафедра отырысының хаттамасы жоғары оқу орынының ректорына бекітуге ұсынылады.

4.6.6 Шығарушы кафедраның қорғауға ұсынған диплом жұмысы (жоба), пікір жазу үшін факультет деканына жіберіледі.

4.6.7 Шығарушы кафедра меңгерушісінің өндіріс және ғылыми ұйымдардың мамандары арасынан ұсынған пікір жазушылардың тізімі ректордың бұйрығымен бекітіледі. Пікір жазушылар ретінде басқа жоғары оқу орындарының профессорлар, доценттер, оқытушылар қатыстырылады.

4.6.8 Пікір жазушылардың базалық жоғары білімі болуы тиіс және/немесе қорғалатын диплом жұмысының (жобасының) профиліне сәйкес ғылыми атағы, ғылыми

немесе академиялық дәрежесі болуы тиіс.

4.6.9 Пікір жазушы диплом жұмысына (жобаға) жазбаша пікірін ұсынуы қажет, онда тақырыптың өзектілігі, жаңашылдығы және практикалық маңыздылығы, тақырыптың маманның кәсіби даярлығына, берілген ғылыми академиялық дәрежесі мен берілген біліктілігіне сәйкестігі, жүргізілген зерттеудің дербестігі, қорытынды мен ұсыныстарының барлығы, мәселелердің шешілу және зерттеудің аяқталуы дәрежесі көрсетіледі.

Пікірде баллдық-рейтингтік әріптік жүйе бойынша бағасы және академиялық дәрежесі мен квалификация берілу мүмкіндігі көрсетілген дәлелді қорытынды беріледі.

4.6.10 Ғылыми жетекшінің қорғауға жіберген, бірақ пікір жазушының F - «қанағаттанарлықсыз» деп бағалаған, диплом жұмысы жалпы жағдаймен қорғалады.

4.6.11 Факультет деканы шығарушы кафедраның меңгерушісі мен диплом жазушы - білімгерді жазылған пікірмен қорғауға бір күн қалғанда таныстырады. Диплом жұмысын пікірі және сын-пікірімен қоса Аттестаттау комиссиясына қорғауға жібереді.

4.6.12 Диплом жұмысын (жобаны) қорғау студенттің қалауы бойынша қазақша және орыс тілдерінде жүргізіледі. студент кафедраның ұсынысымен диплом жұмысының (жобасының) қорғауда таныстырылып және шетел тілінде сұрақтар қоюға болатын шетел тіліндегі қысқаша мазмұнын тапсырады.

4.6.13 Дипломдық жұмысты (жобаны) қорғауда электрондық қорларды мультимедиялық тұсау кесер түрінде тұстас техникалық қаражат базасында және ақпарат қатынас саласында жетістікте пайдалануда жүзеге асыруға болады.

4.7 Диплом жұмысын (жобаны) қорғау тәртібі

4.7.1 Диплом жұмысын (жобаны) қорғау тәртібі білім беру саласындағы орталық атқарушы органдары бекіткен білім алушылардың үлгеріміне ағымдық, аралық және мемлекеттік қорытынды аттестация жүргізу Ережесімен анықталады.

4.7.2 Диплом жұмысын (жобаны) қорғау мемлекеттік аттестациялық комиссия мүшелерінің жартысынан кем емес мүшелерінің қатысуымен ашық отырысында өткізіледі.

Диплом жұмысын (жобаны) қорғау студенттердің, шығарушы кафедра оқытушыларының қатысуымен бұқаралық түрде ұйымдастырылады. Қорғауға ғылыми жетекшілері шақырынады, сонымен қатар дипломдық зерттеулер жүргізілген ұйымдардың өкілдері және басқа да ынталы тұлғалар қатыстырынады.

4.7.3 Бір диплом жұмысын қорғаудың ұзақтығы, ереже бойынша, бір студентке 30 минуттан аспауы қажет.

4.7.4 Диплом жұмысын қорғау барысында студент мемлекеттік аттестациялық комиссияның және қатысушылардың алдында 15 минуттан кем емес уақыт аралығында баяндама жасап қорғайды.

4.7.5 Диплом жұмысын (жобаны) талқылауға барлық қатысушылар сұрақ немесе сөз сөйлеу түрінде қатысады.

4.7.6 Талқылаудан кейін комиссия хатшысы сын пікір және пікірді оқып таныстырады (ғылыми жетекші қатысып отырған жағдайда өзі сөз сөйлейді). Сын пікір және/немесе пікірдегі ескертпелердің барлығына студент дәлелді түсіндірмелер береді.

4.7.7 Диплом жұмысын (жобаны) қорғау қорытындысы бойынша баллдық-рейтингтік әріптік жүйемен баға қойылады. Бағалауда студенттердің теориялық деңгейі, ғылыми және тәжірибелік дайындығы, ғылыми жетекшінің пікірі және сын пікір берушінің бағасы назарға алынады.

4.7.8 Диплом жұмысын (жобаны) қорғаудың қорытындысы әр студент бойынша Аттестациялау комиссиясының отырысының хаттамасымен ресімделеді және өткізілу күнінде хабарланады.

4.8. Диплом жұмысын (жобаны) сақтау тәртібі

4.8.1 Диплом жұмыстарын (жобаларды) қорғалғаннан кейін шығарушы кафедра жоғары оқу орнының мұрағатына (архивіне) электрондық түрде (диск), тізбе арқылы, кафедра меңгерушісінің бекітуімен тапсырады.

4.8.2 Диплом жұмыстары (жобалар) жоғары оқу орнының мұрағатында 5 жыл сақталады. Бұл мерзім өткеннен кейін диплом жұмысы (жоба) ректордың бұйрығымен құрылған комиссияның актісімен, істен шығарылады.

4.8.3 Оқу-әдістемелік көмек корсету, конкурсқа қатысу, өндірісте қолдану үшін оқу ісі жұмыстары жөніндегі проректорлық рұқсатымен диплом жұмысының көшірмесі түсіріліп және мүдделі жаққа беріледі.

5. Кешенді дипломдық жұмыс/жобаны орындау және қорғауды ұйымдастыру

5.1. Дипломдық жұмыстар/жобалар тақырыптарына қойылған міндеттердің көлемі мен күрделілігіне байланысты жеке (бір студент) немесе ұжымдық түрде орындалуы мүмкін.

5.2 Кешенді дипломдық жұмысты/жобаны ұжымдық орындауда әрбір студентке дипломдық жұмыстың нақты бөлімі белгіленеді.

5.3. Кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның тақырыбы екі бөлімнен тұрады: ұжымдық орындалатын тақырыптың атауы және практикадан өту орны көрсетіледі. Атаулардың арасына нүкте қойылады.

5.4. Кешенді дипломдық жұмысты/жобаны орындау кезінде алдымен бірлесіп теориялық бөлім орындалады.

5.5. Кешенді диплом жұмысты/жобаны орындау кезінде әрбір студент жұмыстың/жобаның құрамдас бөлігі болып табылатын кешенді диплом жұмыстың/жобаның аналитикалық бөлігін өзінің практика базасының материалдары негізінде орындайды.

5.6. Аналитикалық бөлігінің негізінде екі немесе одан да көп практика базаларының материалдарына салыстырмалы талдау мен қорытынды жасалады.

5.7. Кешенді дипломдық жұмысты/жобаны орындау кезінде әр студент бір бөлігін орындайды, ол кешенді дипломдық жұмыстың негізгі бөлігі болып табылады.

5.8. Студенттердің кешенді дипломдық жұмысты/жобаны орындауға қатысатын факультеттердің декандары, Академиялық саясат басқармасы, Бірінші проректормен келісілген, ректордың атына жазылған қызметтік жазбаның негізінде кешенді диплом жұмыстарының/жобаның тақырыптары, диплом жұмыстар/жобалар бөлімдерінің жетекшілерін бекіту туралы бұйрық шығарылады. Бұйрық жобасын Академиялық саясат басқармасы дайындайды.

5.9. Кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның жетекшісі сол кешенді дипломдық жұмыстың бөлім жетекшілерінің қатарынан тағайындалады.

5.10. Қажет болған жағдайда кешенді дипломдық жұмыстардың тақырыптары кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның базасы болып табылатын ұйыммен (кәсіпорынмен) келісіледі. Келісу кешенді дипломдық жұмыстың/жобаны орындауға өтінім жазу арқылы жүзеге асырылады.

5.11. Кешенді дипломдық жұмыс/жоба тақырыбын студенттер таңдағанда мыналарды ескеру қажет:

- кәсіби қызмет салалары мен объектілері бойынша тиісті білім беру бағдарлама талаптары, сондай-ақ құзыреттерді игеру;

- әр түрлі білім беру бағдарлама түлектерінің және кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның құрамдас бөліктері (бөлімдері) жетекшілерінің бірлескен жұмыс кестесін жасайды және келіседі, кешенді дипломдық жұмысы/жоба бойынша бірлескен консультациялар өткізеді. Кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның бірлескен консультациялары дипломдық жұмыстың үйлестірушісінің, кешенді дипломдық

жұмыстың/жобаның бөлім жетекшілерінің және кешенді дипломдық жұмысты/жобаны орындайтын түлектердің қатысуымен өткізіледі.

- білім беру бағдарламасының бағытталған кәсіби қызмет түрлерін ескеру қажет.

5.12. Кешенді дипломдық жұмыстың жетекшісі кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның бір топ студенттерін дайындау мен қорғауды ұйымдастырушылық-әдістемелік сүйемелдеуді (Ш.Муртаза атындағы ХТИИ Дипломдық жұмыстарды ұйымдастыру жұмыс нұсқауы) жүзеге асырады :

- тиісті деканаттарға бітірушілерді диплом алдындағы практикаға жіберу туралы мәліметтерді ұсынады;

- әр түрлі білім беру бағдарлама түлектерінің және кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның құрамдас бөлімдері жетекшілерінің бірлескен жұмыс кестесін жасайды және келіседі, кешенді дипломдық жұмысы/жоба бойынша бірлескен кеңестер өткізеді. Кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның бірлескен кеңестері дипломдық жұмыстың үйлестірушісінің, кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның бөлім жетекшілерінің және кешенді дипломдық жұмысты/жобаны орындайтын түлектердің қатысуымен өткізіледі

- кешенді дипломдық жұмысты/жобаны дайындау кезеңдерінің орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді

- кешенді дипломдық жұмысты/жобаны қорғау кестелерін оқу бөлімімен келіседі.

5.13. Кешенді дипломдық жұмыс/жоба бөлімдерінің жетекшісі кешенді дипломдық жұмысты/жобаны дайындау және жазу кезінде студентке теориялық және практикалық көмек көрсету үшін:

- кешенді дипломдық жұмыс/жоба аясында әр түлек үшін тапсырмалар құрастыру, келісу және беруге;

- әрбір студент үшін тапсырмаларда осы студент үшін дипломдық жұмыстың/жобаның жалпы тақырыбы мен құрамдас бөлігінің (бөлімінің) тақырыбын көрсетуге;

- қосымшаға сәйкес студенттің кешенді дипломдық жұмыс/жоба бөлімін орындауына ғылыми жетекшілікті жүзеге асыруға;

- кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның үйлестірушісін тиісті кафедра меңгерушісіне, факультет деканына студенттің кешенді дипломдық жұмысты/жобаны орындау кестесінен ауытқулары мен оларды жою шаралары туралы хабарлауға міндетті;

5.14. Кешенді дипломдық жұмыстың/жобаның әрбір бөліміне тапсырма, пікірлер мен рецензиялар қоса беріледі.

5.15. Практикалық ендіру болған жағдайда, енгізілген жұмыстың нақты элементтерін көрсете отырып, дипломдық жұмысқа/жобаға акт ресімделеді.

5.16. Кешенді дипломдық жұмысты/жобаны әр түрлі білім беру бағдарламаның студенттері орындаған кезде, бекітілген кесте бойынша аттестаттау комиссиясының біріккен отырыстарында қорғалады.

5.17. Аттестаттау комиссиясының біріккен отырысын ұйымдастыру және кешенді дипломдық жұмысты/жобаны қорғауды өткізу кестесін дайындау үшін факультеттердің декандары Академиялық саясат басқармасына диплом жұмысы/жобаны қорғауға дейін, 2 айдан кешіктірмей, кешенді дипломдық жұмысты/жобаны қорғауды өткізу кестесі бойынша өз ұсыныстарын беруді ұйымдастырады.

5.18. Қорытынды аттестаттауға дейін, 1 айдан кешіктірмей, Академиялық саясат басқармасы Бірінші проректорға кешенді диплом жұмысын/жобаны қорғау кестесін бекітуге ұсынады.

5.19. Кешенді дипломдық жұмысты/жобаны әр түлек жеке қорғайды, тиісті бөлімдерін, үлестірмелі материалдарды, презентациялар мен баяндамаларды ұсына отырып, жеке жүргізеді.

5.20. Дипломдық жұмыстың/жобаның бөлімдерінің мазмұнына сәйкес бітірушілер жұмысты/жобаны кезектесе қорғайды.

5.21. Хаттама әр студентке жеке жасалады. Хаттамаға тиісті аттестаттау комиссиясының төрағасы қол қояды.

5.22. Дипломдық жұмысты/жобаны орындау бойынша жұмысты бітіруші кафедралардың меңгерушілері ұйымдастырады.

6. ЖҰМЫС НҰСҚАУЫН ТАРАТУ, ТАНЫСТЫРУ ЖӘНЕ ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

6.1 Жұмыс нұсқауының электрондық вариантын құрылымдық бөлімдерге тарату АСБ маманына жүктеледі.

6.2 Жұмыс нұсқауымен қызметкерлерді таныстыруды құрылымдық бөлім басшылары жүргізеді.

6.3 Жұмыс нұсқауына өзгерістер енгізуге ұсынысты АСБ жасайды. Өзгерістер институт ҒӘК-нің шешімі негізінде енгізуге рұқсатты. Өзгерістерді АСБ жүргізеді.

Бұйрыққа

Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық
Тараз инновациялық институтының ректоры,
э.ғ.д. М. Баяндинге

_____

_____

(шешім)

_____

(қолы)

_____

(студенттің мамандығы/білім беру
бағдарламасы, курсы, тобы)

_____

(студенттің толық аты – жөні)

ӨТІНІШ

Сізден дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбын _____

_____

(тақырыптың атауы)

_____

және ғылыми жетекшісі ретінде _____ бекітуіңізді сұраймын.

_____

(оқытушының аты-жөні)

_____ тобының студенті

_____

(аты-жөні)

_____

(қолы)

_____ кафедра меңгерушісінің

(аты-жөні)

_____

(қолы)

Бұйрыққа

Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық
Тараз инновациялық институтының ректоры,
э.ғ.д. М. Байдинге

(шешім)

(қолы)

(студенттің мамандығы/білім беру
бағдарламасы, курсы, тобы)

(студенттің толық аты – жөні)

ӨТІНІШ

Сізден кешенді дипломдық жұмыстың (жобаның) тақырыбының

_____ (тақырыптың бөлімінің атауы)

және ғылыми жетекшісі ретінде _____
_____ бекітуіңізді сұраймын.
(оқытушының аты-жөні)

Тақырыбы таңдалды:

1) мамандық/ББ білім алушыларына ұсынылатын дипломдық жұмыстар (жобалар) тақырыптарының тізбесінен _____ 20__ ж.;

2) кәсіпорынның (ұйымның) өтінімі бойынша _____

(атауы көрсетілсін)

3) мен ұсынған тақырып, өйткені _____

(мақсаттылықтың негіздемесі)

Басшымен бекітуді сұраймын _____ (ғылыми дәрежесі,
ғылыми атағы, лауазымы, оқытушының т. а. ә.)

_____ Күні

_____ студенттің қолы

Келісілді:

Кешенді ДЖ басшысы _____
(қолы, аты-жөні, лауазымы)

Кешенді ДЖ бөлімінің басшысы: _____
(қолы, аты-жөні, лауазымы)

<hr/> (решение)	Ректору ХТИИ имени Шерхана Муртазы к.э.н. М.Баяндину <hr/> (фамилия, инициалы) от студента ____ курса, группы ____ формы обучения _____ по специальности/ОП _____ <hr/> <hr/> (фамилия, имя, отчество студента)
<hr/> подпись	
<hr/> « ____ » _____ 20 ____ г.	

Заявление

Прошу утвердить тему комплексной дипломной работы/проекта:

_____

Раздел _____

_____

Тема выбрана:

1) из перечня тем дипломных проектов (работ), предлагаемых обучающимся специальности/ОП _____ в 20__ г.;

2) по заявке предприятия (организации) _____

(указать название)

3) тема предложена мною, так как _____

(обоснование целесообразности)

Руководителем прошу утвердить _____

_____ (ученая степень, ученое звание,
должность, Ф.И.О. преподавателя)

_____ Дата

_____ Подпись студента

СОГЛАСОВАНО:

Руководитель комплексной ДП/ДР _____
(подпись, Ф.И.О., должность)

Руководитель раздела комплексной ДП/ДР: _____
(подпись, Ф.И.О., должность)

ТІРКЕМЕ

А тіркемесі

Мұқабаның ресімделуі

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНСТИТУТЫ
«Жаратылыстану мамандықтар» кафедрасы

(тақырыбы)

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

6B05401 «Математика» білім беру бағдарламасы

Тараз 202__

Ә тіркемесі

Дипломдық жұмыстың титулды бетінің ресімделуі

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНСТИТУТЫ

«Қорғауға жіберілді»

«-----» Кафедра меңгерушісі _____

ДИПЛОМ Д Ы Қ   Ж Ұ М Ы С

(тақырыбы)

6B05401 «Математика» білім беру бағдарламасы

Орындаған _____

Ғылыми жетекші _____

Тараз, 202 _

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНСТИТУТЫ**

Факультет _____

Шифр, мамандығы/ББ _____

Кафедра _____

**Дипломдық жобаны (жұмысты) орындауға арналған
ТА П С Ы Р М А**

Студент _____

Жұмыстың(жобаның)

тақырыбы _____

Шерхан Мұртаза атындағы ХТИИ «___» _____ 20__ ж № _____ бұйрығымен
бекітілген.

Аяқталған жұмысты (жобаны) тапсыру мерзімі
«___» _____ 20__ ж.

Дипломдық жобаны (жұмыстың) негізгі көрсеткіштері _____

_____ Дипломдық жобада (жұмыста) қарастырылатын негізгі мәселелер
немесе дипломдық жобаның (жұмыстың) қысқаша мазмұны

а) _____

б) _____

в) _____

Сызба (графикалық) материалдар тізімі (негізгі сызбалар міндетті түрде
көрсетілуі тиіс) _____

Жұмыста қолданылатын негізгі әдебиеттер

_____ Дипломдық жоба (жұмыс) бойынша кеңесшілер

Жұмыстың бөлімдері	Кеңесші	Мерзімі	Қолтаңбасы

Дипломдық жобаны (жұмысты) орындау

КЕСТЕСІ

р/н	Бөлімдердің аталуы, зерттелетін негізгі мәселелердің қысқаша тезистері	Ғылыми жетекшіге көрсету мерзімі	Ескертпелер

Тапсырманың берілген күні « ____ » _____ 20 ____ ж.

Кафедра меңгерушісі _____
(қолтаңбасы) (аты-жөні)

Дипломдық жұмыстың (жобаның)

ғылыми жетекшісі _____
(қолтаңбасы) (аты-жөні)

Дипломдық жұмыс (жоба)

Тапсырмасын алдым _____
(қолтаңбасы) (аты-жөні)

« ____ » _____ 20 ____ ж.

Б тіркемесі
Дипломдық жұмыстың мазмұнын ресімдеу

Мазмұны

Кіріспе

1 Өдебиетке шолу

1.1

1.2

1.3

2 . Практикалықбөлім

2.1 Зерттеу жүргізудің негізі және бағыттары

2.2 Практикалық жұмысқа сипаттама

2.3Тәжірибе нәтижелері және оларды талқылау--

2.4 Практикалық есептердің шығару жолдары және әдістері. -----

Қорытынды

Пайдаланылған өдебиеттер тізімі

Қосымшалар

В тіркемесі
«Кіріспе» құрылымы

Өзектілігі _____
_____

Мақсаты _____

Міндеттері:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Ғылыми жаңалығы _____

Теориялық маңыздылығы _____

Тәжірибелік маңыздылығы _____

Г тіркемесі

Дипломдық жұмысты дайындау барысында жиі жіберілетін қателіктер

Кезеңің аталуы	Қателер	Қателердің мазмұны
Жұмысты дайындаудың ұйымдастыру-шылық сұрақтарын бекіту.	Ұйымдастыру-шылық	<ul style="list-style-type: none"> ▪ жұмыстың тақырыбы көрсетілген тақырыбқа сәйкес келмеуі; ▪ тапсырмада көрсетілген мәліметтермен кестедегі аяқталған дайын жұмысты тапсыру мерзімдері бойынша ауытқу.
	Жұмыстың рубрикация-лары	<ul style="list-style-type: none"> ▪ бөлімдерге тым ұзын атаулар беру; ▪ бөлім ретінде тақырыпқа сәйкес келмейтін сұрақты енгізу; ▪ бөлімнің аталуы жұмыстың тақырыбымен бірдей болуы; ▪ дипломдық жұмыстың параграфтарының қайталануы.
Жұмысты жазу	Кіріспе	<ul style="list-style-type: none"> ▪ жұмыстың негізгі бөлігінде қарасты-рылмайтын мақсаттармен міндеттерді, ғылыми жаңалықты жазу; ▪ жұмыста қолданылмайтын ақпараттық базаны келтіру.
	Негізгі бөлігі	<p>Қорытынды шығарудағы қателер:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аралық нәтижелерді келтіру; • жасалынған жұмыс туралы декларация; • материалды баяндау үшін аса қажетті емес ақпаратты келтіру. <p>Сөйлемдерді құрасты-рудағы қателер:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ дәлелсіздік ▪ жалпыламалық; ▪ енгізетін ұсыныстардың тек қана оң жақтарын болжау. <p>Тіл сөз тіркестерін құрастырудағы қателер:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • орысша эквиваленті бар шетелдің сөздерді тым көп пайдалану • «біз» деген есімдікті жиі қолдану.
	Қорытынды	<ul style="list-style-type: none"> ▪ тым көлемді, жұмыстың мәтініне сәйкес келмеуі
Студенттің қорғауға дайындалуы	Баяндама дайындау	<ul style="list-style-type: none"> ▪ қорытындының болмауы; ▪ сөздердің дұрыс айтылмауы; ▪ суреттердің көп немесе мүлдем аз болуы
	Суреттерді дайындау	<ul style="list-style-type: none"> • Суреттердің нөмірі және аталуының болмауы; • Суреттердің баяндама мәтініне сәйкес келмеуі

Д тіркемесі

Дипломдық жұмысты дайындау кезінде ең жие жіберетін қателіктер

Дипломдық жұмыс ғылыми-теориялық мазмұнының төмен деңгейі:

- Таңдалған тақырыптың өзекті болмауы;
- Зерттеу жұмысының аналитикалық сипатта болмауы
- Эксперименталды жұмыстың нәтижелерінің болмауы
- Қорытынды, нәтижесі және ұсыныстардың болмауы
- Ескірген материалды қолдану
- Негізгі ережелерді әлсіз дәлелдеу, баяндама логикасын және стилін бұзу
- ғылыми стильді пайдаланбай, публицистикалық стилді қолдану

Зерттеу жұмысының тақырыбынан ауып кету:

- бекітілген зерттеу жұмысының тақырыбынан шек шығу;
- белгілі пән бойынша дипломдық жұмысқа берілетін негізгі талаптарға сәйкес келмейді;

▪ Тақырыптың анық емес тұжырымдамасы, нақты жұмыс жоспарының болмауы, жұмыс жасауда өзіндік үлесінің болмауы;

- Зерттеу жұмысының тақырыбына жақын әдебиеттерден көшіріп алу;
- Жұмыстың нақты стратегиясының болмауы, екінші деңгейлік мәселелерді талдау;

▪ автор дипломной работы просто не успевает дойти до практического приложения своих наработок.

Студенттің ғылыми-зерттеу жұмысының төмен деңгейі:

▪ дипломдық жұмысты дайындау бойынша кафедра ұсынған әдістемелік нұсқауларды пайдаланбау;

▪ дипломдық жұмыстың тақырыбы бойынша тұрақты жұмыс жасамау, жоспарды орындамау;

▪ дипломдық жұмысты қорғау алдында соңғы айда орындау;

▪ жетекші-кеңес берушімен қажетті жұмыс жасамау;

▪ әдебиет көздерін дұрыс пайдаланбау;

▪ қажетті ақпараты пайдаланбау;

▪ дипломдық жұмысты орындауда бекітілген стандарттарды орындамау;

▪ дипломдық жұмысты жазу, көлемі, беттерінің сандарын орналастыру және

т.б ережелерді дұрыс сақтамау;

- дипломдық жұмыстың негізгі міндетті элементтерінің болмауы (мұқаба беті, мазмұны, кіріспе т.б.);
- Көрнекі материалдарды қажетті деңгейде пайдаланбау.

Ж тіркемесі

Пайдаланылған әдебиеттерді жазу (10 жыл аралығында) үлгілері:

- 1.
- 2.
- 3.

Приложение А
Оформление титульного листа

Министерство науки и высшего образования Республики Казахстан

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТАРАЗСКИЙ ИННОВАЦИОННЫЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ ШЕРХАН МУРТАЗА**

Кафедра «Естественных специальностей»

(тема)

ДИПЛОМНАЯ РАБОТА

Специальность/ОП 5В060100 «Математика»

Тараз 2022

Приложение Б
Оформление титульного листа дипломной работы (проекта)

Министерство науки и высшего образования Республики Казахстан

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТАРАЗСКИЙ ИННОВАЦИОННЫЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ ШЕРХАН МУРТАЗА**

«Допущен к защите»

Заведующий кафедрой: _____

ДИПЛОМНАЯ РАБОТА

_____
_____
_____

(тема)

Специальность - 6В05401 «Математика»

Выполнил(а): _____

Научный руководитель: _____

**МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТАРАЗСКИЙ ИННОВАЦИОННЫЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ ШЕРХАНА МУРТАЗА**

Факультет _____
Специальность/ ОП, шифр _____
Кафедра _____

З А Д А Н И Е
на выполнение дипломной (го) работы (проекта)

Студенту (ке) _____
Тема дипломной работы (проекта) _____

Утвержден приказом МТИИ имени Шерхана Муртазы № _____ от «__» 20__ г.
Срок сдачи законченной (го) работы (проекта) «__» _____ 20__ г.

Исходные данные к работе (проекту)
_____
_____

Перечень подлежащих разработке в дипломной работе (проекте) вопросов или краткое содержание дипломной работы (проекта):

- а) _____
_____
- б) _____
_____
- в) _____
_____

Перечень графического материала (с точным указанием обязательных чертежей)

_____
_____
_____
_____

Рекомендуемая основная литература

_____
_____
_____
_____
_____

Консультации по проекту (работе) с указанием относящихся к ним разделов работы

Раздел дипломной (го) работы (проекта)	Консультант	Срок	Подпись

ГРАФИК
выполнения дипломной (го) работы (проекта)

№ п/п	Наименование разделов, перечень разрабатываемых вопросов	Сроки предоставления руководителю	Примечание

Дата выдачи задания « ____ » _____ 20 ____ г.

Заведующий кафедрой: _____
(подпись) (ФИО)

Руководитель
дипломной работы (проекта): _____
(подпись) (ФИО)

Задание принял к исполнению
Студент _____
(подпись) (ФИО)

Приложение В
Оформление содержания дипломной работы (проекта)

Содержание

Введение

1 Описание литературы

1.1

1.2

1.3

2. Практический раздел

2.1 Основы и пути исследования

2.2 Описание практических работ

2.3 Анализ и результаты практики

2.4 Методы и пути разрешения практических задач

Заключение

Список используемых литератур

Приложения

